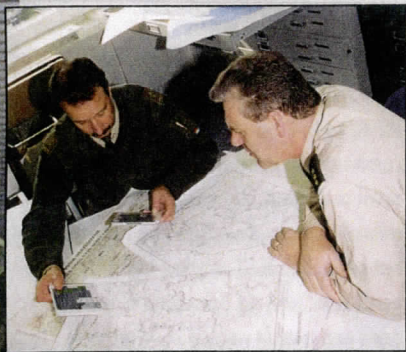

INGELICHT

INFORMATIEMAGAZINE VOOR DE MID JUNI 2000

2000
3

**BUREAU MILITAIRE
GEOGRAFIE (BMG) HOUDT
OP TE BESTAAN**

pagina 4-5-6

**'NIET STOREN!
WIJ WERKEN AAN ONZE
EN UW TOEKOMST!'**

pagina 7

Zes maanden Bosnië

'ENORME UITDAGING'

pagina 10

**TOTSTANDKOMING VAN DE
MIDCEL BRIEFING**

pagina 16

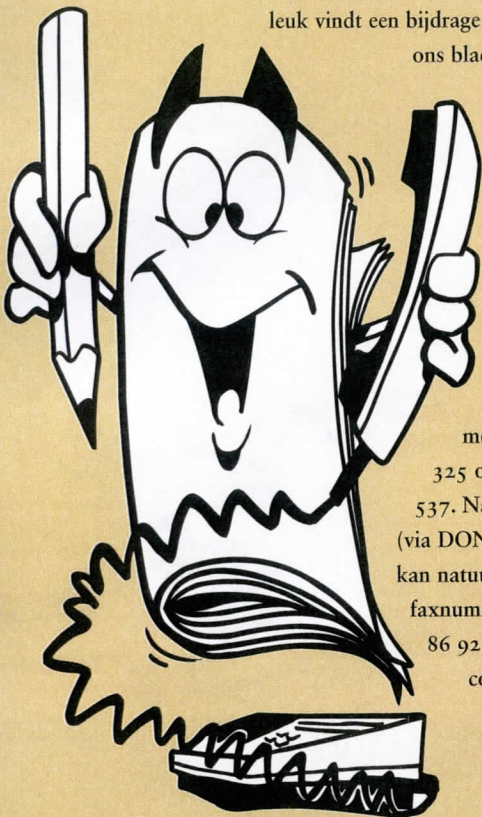
Gebriefft of ingelicht?

"In mei leggen alle vogels een ei", is een alom bekend gezegde. Welnu ook in die maand is er door de vele correspondenten van INGELICHT weer een aantal eitjes gelegd en die zijn speciaal voor u weer keurig bijeengebracht en afgedrukt in het derde nummer van ons blad.

Door Ron Voragen

Correspondenten

Ook nu roept de redactie weer iedereen op die het leuk vindt een bijdrage te leveren aan ons blad. Wij dus nog

steeds op zoek naar enthousiaste correspondenten. U kunt Martinette en mij bereiken op de telefoonnummers 070- 31 87 325 of 070 - 31 88 537. Naar ons mailen (via DONAR) of faxen kan natuurlijk ook. Het faxnummer is 070- 31 86 929 t.n.v. Bureau communicatie.♦

Onze directeur gaat in zijn bijdrage in op de uitvoering van de reorganisatie en de daarmee gepaard gaande verhuizing die met rasse schreden naderbij komt. Marc Fakkkel, voorzitter van het OOO/DC-MID informeert ons dit keer over de vraag die velen van ons bezighoudt: Wanneer weet ik waar ik aan toe ben?". In de rubriek Personeelszaken worden antwoorden gegeven op de 10 meest gestelde vragen over bedrijfssparen. Verder kunt u lezen wat de Sectie Ondersteuning Algemeen (SOA) zoal doet en wat de enthousiaste medewerkers voor u kunnen betekenen. Ook wordt er weer aandacht besteed aan uitzendingen. Dit keer vertelt AOO Andrea Koehof over haar voorbereidingen met betrekking tot haar uitzending naar Bosnië, alwaar zij het gloednieuwe CI&V-team gaat versterken.

Wat de Afdeling Verbindings-Inlichtingen (AVI) nu eigenlijk doet wordt u uit de doeken gedaan door luitenant-kolonel Ed Onderdelinden. Hij zal u ook in dit nummer weer bijpraten over AVI. Zijn tweede bijdrage kent dan ook als onderwerp: "De VI-problematiek?". Luitenant-kolonel Ger Timmer brieft u in zijn bijdrage over de MIDcel en hoe nu eigenlijk een zogenoemde MIDcel-briefing tot stand komt.

Kortom weer een veelzijdig nummer! De redactie wenst u dan ook weer veel leesvreugde toe.♦

Inmiddels is het begin juni en komen uitvoering van de reorganisatie en de ermee gepaard gaande verhuizing met rasse schreden dichterbij. Het advies van het OOO/DC bij het Voorlopig plan (zo heet dat formeel) is in de loop van de maand verwachtbaar. Dienstleiding en OOO/DC hebben sinds eind april intensief met elkaar samengewerkt om dit zo soepel mogelijk te laten verlopen. De constructieve opstelling van het OOO/DC verdient overigens alle waardering. Voorts is - geheel volgens de regels van het spel - ook het georganiseerd overleg ingelicht. Als alles goed gaat kan de Secretaris Generaal vervolgens een besluit nemen en weten we waar we aan toe zijn.

Voor het personeel gaat het natuurlijk ook (of vooral) om de vraag wat voor ieder van u persoonlijk de gevolgen zijn. In het voorgaande nummer van INGELICHT hebben Henk Stokking en Anneke Bader al een tip van de sluier over het 'hoe en wat' opgelicht. Ook deze uitgave bevat weer verdere informatie over de personeelstechnische aspecten van de reorganisatie. De inzet is en blijft het huidige MID-personeel zoveel en zo snel mogelijk op een passende functie in de nieuwe organisatie te krijgen. Daarover zult u allen binnenkort persoonlijk worden aangeschreven. Dat is overigens niet een zaak van de MID alléén. Met name voor het militaire personeel is goed overleg met de betrokken krijgsmachtdelen nodig.

Met verhuizing en start van de reorganisatie zijn we er echter niet. De MID moet zich verder ontwikkelen tot een integraal werkende, goed bestuurbare organisatie waarin mensen met plezier en professionaliteit hun werk doen. Dat hebben we in het Beleidsvoornemen van december 1999 met elkaar afgesproken. Dat ligt ook vast in onze mission statement. De afgelopen maand mei

INGELICHT wordt uitgeven onder verantwoordelijkheid van de directeur Militaire Inlichtingendienst (MID).

Dit informatiemagazine verschijnt maandelijks en is in principe bedoeld voor al het burger en militair personeel werkzaam bij de MID. Deze publicatie wordt verzorgd door het Bureau Communicatie, van de hoofdafdeling Bedrijfsvoering.

Eindredactie: R.W.G.M. Voragen bc

Redactie: M.A.M. Bemelmans-Ooninx

Fotografie: Media Centrum MID

Vormgeving: Theo Olsthoorn

Druk en lithografie: Hofstad Druktechniek

Zoetermeer

Oplage: 1.000 expl.

Deadlines INGELICHT

Mocht u de redactie van informatie willen voorzien, denk dan even aan de volgende data:

Inleveren kopij	Verschijningsdatum
14 juni	7 juli
9 augustus	1 september
13 september	6 oktober
11 oktober	3 november
8 november	1 december

De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen - waaronder ingezonden brieven - niet, gedeeltelijk of gewijzigd te plaatsen. Aan de inhoud van dit blad kunnen geen rechten worden ontleend.

heeft de dienstleiding zich gebogen over het ambitieniveau voor de MID voor het komende najaar en de eerste helft van het volgend jaar. Daarbij heeft ons een realistische aanpak voor ogen gestaan. Geen overladen programma, maar wel stevig de pas erin houden en de mensen erbij betrekken. Daarover elders in deze uitgave meer. Goed nieuws is dat de MID voor dit jaar zijn budget verhoogd ziet met ruim 20%! Ook de voorlopige begroting voor 2001 en de meerjarenraming zien er veelbelovend uit. Dat is een prachtig resultaat en een bewijs van vertrouwen in de deugdelijkheid van onze plannen en ambities. We hebben nu ook geld om die waar te maken. Tezelfdertijd schept deze forse budgetverhoging ook verplichtingen voor ons allen.

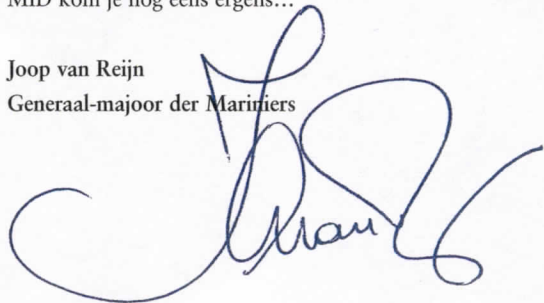
Ondertussen worden de gevolgen ervan voor werkwijze en processen binnen de MID projectmatig door mr. Dirk Bijl in kaart gebracht. En daarbij blijkt dat hij niet alleen verstand van vissen heeft... Overigens staat de MID niet alleen bij het oplossen van dit soort vraagstukken. Ook onze zusterdienst BVD speelt hierin een rol en heeft al veel werk verricht. Daar valt dus het nodige te leren. Eind april is weer een stap gezet in het nauwer aanhalen van de wederzijdse banden tijdens een informele ontmoeting van de beide management teams. Eens te meer bleek tijdens de open gedachtewisseling dat het voor de MID geen zin heeft de BVD als een concurrent te zien. Dat is een misvatting. Beide diensten staan voor hun taak en proberen die zo

De bijbehorende projecten moeten nog dit jaar tot resultaat (en dus besteding) worden gebracht. Dienstleiding en projectteams zullen er dus fors aan moeten trekken. Maar met zo'n steuntje in de rug moet ons dat lukken. Maar het is niet alles reorganisatie wat de klok slaat. U kent de uitdrukking inmiddels: "tijdens de verbouwing gaat de verkoop gewoon door". Ondanks de drukke tijden van plannen, veranderingsprojecten en budgetrealisatie vragen de dagelijkse werkzaamheden en activiteiten ook aandacht en blijven er nog steeds MID-producten van de band lopen. Het is goed om te merken dat de kwaliteit daarvan een stijgende lijn vertoont. Zowel in binnen- als buitenland wordt dit gewaardeerd. De dreigingsanalyse UNIFIL viel bij het DCBC in de smaak, en de Nederlandse Permanente vertegenwoordiging bij de VN in New York was zeer te spreken over de MID-bijdragen inzake Afrika. Vanuit het Britse PJHQ (Permanent Joint Headquarters) klonken lovende woorden over onze Balkan producten. Dat moeten we zo houden. Uiteindelijk telt alleen het resultaat. Aan de verdiepingsslag van de IVD (Inlichtingen en Veiligheidsbehoefte Defensie) wordt op voortvarende wijze gewerkt. Onder leiding van Plv. Directeur/Hoofd Productie, Ruud de Pruyssenaere de la Woestijne, hebben de afdelingshoofden baanbrekend werk verricht. De noodzaak voor een integraal product is duidelijk naar voren gekomen. Meer en meer zijn gezamenlijke inzet en afstemming tussen analisten en vertegenwoordigers van de verwervende afdelingen nodig, en moet in teamverband worden gewerkt. Er gaan binnenkort enkele *pilots* met de vernieuwde werkwijze en processen van start. Door deze teamvorming kunnen de werkzaamheden van de MID beter op de specifieke behoeften van Defensie worden afgestemd. Een onderwerp waar u de laatste tijd wat minder over heeft vernomen is de nieuwe Wet op de Inlichtingen en Veiligheidsdiensten (WIV). Niet zonder reden, want wetgeving is een lang en soms moeizaam traject: afronding in de Tweede Kamer, notificatie bij de Europese Unie en behandeling in de Eerste Kamer liggen nog voor ons. Het ziet er naar uit dat de nieuwe WIV pas in de loop van 2001 kracht van wet gaat krijgen.

goed mogelijk uit te voeren. Beter is het open oog te hebben voor wat je van elkaar kunt leren en waar beide diensten elkaar kunnen helpen en aanvullen. Dat is direct in ons eigen belang. Een interessante bezoeker was de J2 van het PJHQ, commodore David Lewis met enkele van zijn deskundigen. Doel van het bezoek was vooral de onderlinge samenwerking te intensiveren met het oog op de grotere rol van Nederland in Bosnië. Voorts werden overeenkomsten en verschillen tussen beide organisaties besproken. "Operationele inlichtingen" (dwz de directe ondersteuning van concrete missies bij lopende of geplande vredesoperaties) is waar het bij PJHQ om gaat. "Londen" (de Defence Intelligence Staff, onze tegenhanger) voorziet in de behoefte aan inlichtingen op strategisch niveau. Bespeur ik hier een lacune in de inlichtingen structuur van de Nederlandse krijgsmacht? Een vraag die mijns inziens nadere uitwerking behoeft.

Nuttig waren ten slotte de werkbezoekjes die ik bracht aan onze "buitenposten" te Seedorf en Breda. Ik trof enthousiaste mensen die serieus met hun werk bezig zijn. Tot mijn geruststelling merkte ik dat de communicatie met de thuisbasis (MID en ACIV in het bijzonder) als goed wordt ervaren. Afstand blijkt geen beletsel te zijn. Men voelt zich niet buitengesloten. Ook Ruud de Pruyssenaere de la Woestijne ziet u regelmatig op de werkvloer langs komen. Een andere buitenpost ('de West') stond in mei op zijn programma. Cavalieristen kunnen veel, maar tanks kunnen niet varen of vliegen. Een unieke gelegenheid derhalve voor Hoofd Productie om de overzeese gebiedsdelen te leren kennen. Met de MID kom je nog eens ergens...

Joop van Reijn
Generaal-majoor der Mariniers

Bureau Militaire Geografie als organisatiedeel MID op

Het BMG bevindt zich midden in het reorganisatietraject van de MID. Over niet al te lange tijd zal de Koninklijke Landmacht weer alle taken op het gebied van de militaire geografie op zich nemen. Kortom: het BMG zal, als organisatiedeel MID, op zeer korte termijn ophouden te bestaan. Waarschijnlijk zullen de functies van het BMG (en de daarop geplaatste functionarissen) een plaatsje krijgen binnen de Dienst Geografie van de Koninklijke Landmacht (DGKL). Een belangrijke kern van de DGKL zal zo gevormd kunnen worden. Definitieve besluitvorming daarover vindt op korte termijn plaats.

Door Ruud Veldman/bewerking Ron Voragen

De militaire geografie houdt zich bezig met de invloeden die geografische elementen en hun ordening hebben op het militaire optreden. Hoewel de Topografische Dienst Nederland (TDN) van de Koninklijke Landmacht en de Dienst der Hydrografie van de Koninklijke Marine de grote productiebedrijven van (militair) geografische informatie zijn, richt dit artikel zich op het Bureau Militaire Geografie (BMG), een bureau waar, op dit moment, zes functionarissen zich met de militaire geografie bezighouden.

Na de Tweede Wereldoorlog ontstond, als gevolg van de in deze oorlog opgedane ervaringen, een behoefte aan specifiek militaire kaarten. Daarom werd een speciale afdeling bij de Landmachtstaf opgericht die zich bezighield met alle aspecten van de militaire geografie. De productiebedrijven TDN en Dienst der Hydrografie, die al in de 19e eeuw waren ontstaan, richtten zich immers meer en meer op algemeen bruikbare topografische en hydrografische informatie.

Naast het verwerven en distribueren van de voor de operationele inzet van de KL benodigde kaarten, bestonden de werkzaamheden uit het verzamelen en verwerken van gegevens voor speciale militaire kaarten (o.a. Wegen- en Bruggenkaarten). Zeker in de periode kort na de

(BMG) houdt te bestaan

Tweede Wereldoorlog droeg ook de controle van alle boven Nederland gemaakte luchtfoto's bij aan een relatief grote afdeling. Vele reorganisaties (en een opheffing van de opkomstplicht) later verhuist in 1996 het BMG van de Landmachtstaf (LAS) met de overige afdelingen van LAS/Inlichtingen en Veiligheid mee naar de gecentraliseerde Militaire Inlichtingen Dienst.

BMG HEDEN

Het BMG van nu is verantwoordelijk voor het uitvoeren, namens de Bevelhebber der Landstrijdkrachten (BLS), van het Single Service Management Geografische Informatie voor de gehele Krijgsmacht (Behalve de hydrografische informatie; dit blijft een zaak van de KM). Dit betekent dat het BMG verantwoordelijk is voor het tijdig ter beschikking stellen, aan alle eenheden, van militair geografische informatie die noodzakelijk is voor het voorbereiden en uitvoeren van de aan hen opgedragen taken. Wil aan deze verantwoordelijkheid inhoud kunnen worden gegeven dan zullen er op het gebied van: behoeftstelling, verwerving, bewerking, distributie en advisering procedures en middelen aanwezig moeten zijn. Binnen het BMG wordt nu deels inhoud en deels sturing gegeven aan al deze facetten.

BEHOEFTESTELLING

De behoefte aan geografische informatie van defensie is zeer divers. Deze diversiteit uit zich in een aantal verschillende manieren:

- Nederlands grondgebied versus buitenlands grondgebied;
- planning versus uitvoering/inzet;
- langjarig planbaar versus ad hoc;
- digitale geografische informatie versus analoge.

Wordt de normale planningssystematiek gevolgd dan dienen alle gebruikers van geografische informatie hun jaarlijkse behoefte (en de verwachte behoefte voor de volgende jaren) aan geografische informatie in bij het BMG. Op basis van deze behoeftstelling stelt het BMG het assortiment samen. Dit assortiment vormt een afspiegeling van de behoefte en haar diversiteit en wordt in voorraad gehouden in het kaartenmagazijn van de KL.

Een bijzondere behoefte ontstaat verder nog door de Inlichtingen- en Veiligheidsbehoefte Defensie (IVD). Hierin staan op prioriteitsvolgorde de landen weergegeven die, in het kader van de taken gesteld aan de

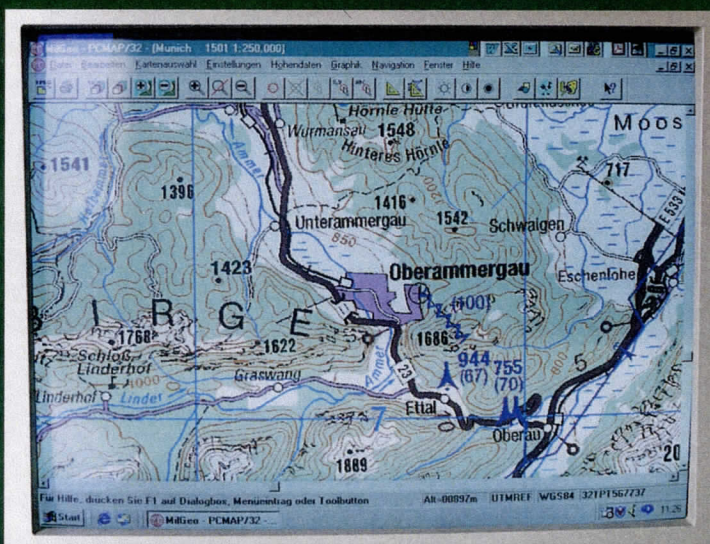

krijgsmacht, onze aandacht behoeven. Geografische informatie van deze landen (inmiddels kort samen te vatten als de gehele aarde met uitzondering van de Poolgebieden) maakt hier een belangrijk deel van uit. Buiten de Nederlandse behoeftestellers is ook de NAVO een 'goede klant'.

Op basis van de getotaliseerde behoeftstellingen van de krijgsmachtdelen verwerft het BMG geografische informatie.

Nationaal wordt de meeste geografische informatie betrokken bij de TDN. Zeer incidenteel wordt er geografische informatie van het Nederlandse grondgebied verworven bij de civiele handel. Het gaat hierbij meestal om plattegronden of routeplanners. De militaire equivalenten van deze plattegronden zijn immers een aantal jaren geleden uit de productie verdwenen.

Internationaal militair gezien is de NATO Geographic Policy richtinggevend. Op basis van de soevereiniteit van de kartering van het eigen grondgebied, is het BMG gehouden om de benodigde geografische

informatie van een bepaald land (indien lid van de NAVO) bij de nationale (militaire) geografische dienst te verwerven. Indien het door Nederland of door het buitenland noodzakelijk geacht wordt om voor het verwerven van elkaars geografische informatie een overeenkomst af te sluiten, dan wordt dit door het BMG gedaan.

Op dit moment bestaan er overeenkomsten tussen BMG en de militaire geografische diensten van vijf verschillende NAVO-landen. In 1999 zijn er uiteindelijk drie nieuwe overeenkomsten afgesloten (met Duitsland (foto), België en Griekenland). Met Frankrijk zal binnenkort een overeenkomst gesloten worden en van de nieuwe NAVO-landen staan Tsjechië en Polen op de lijst van landen waarmee in ieder geval in de nabije toekomst overleg zal plaatsvinden over de wijze waarop de samenwerking op het gebied van de militaire geografie kan worden ingevuld.

BEWERKING

De meeste standaard geproduceerde geografische informatie bestaat uit de weergave van topografische gegevens. Kortom: een kaart die voor elke gebruiker geschikt is. De militaire geografie beoogt echter meer dan alleen de weergave van de topografie. Daarom zullen de 'kale' topografische gegevens (zoals die in Nederland door de Topografische Dienst (TDN) worden verzameld), bewerkt moeten worden om militair van nut te zijn. De wijze waarop dit geschiedt, is gebonden aan een groot aantal standaardisatie-afspraken.

Na productie of verwerving wordt de geografische informatie in principe opgeslagen in het nationale kaartenmagazijn dat ook een onderdeel vormt van het Algemeen Goederenbedrijf (AGB). Dit bedrijf is binnen de KL verantwoordelijk voor de verstrekking van kaarten. Het streven is om in dit magazijn alle kaartmateriaal waar een substantiële of permanente behoefte aan is, op te slaan. Momenteel worden er ongeveer 25.000 verschillende kaartbladen in voorraad gehouden.

ADVISERING

Kaartlezen kan iedereen (het wordt iedere militair in ieder geval geleerd), maar lang niet iedereen is op de hoogte van de beschikbaarheid van geografische informatie en de bruikbaarheid ervan. Het zijn vooral deze gebieden waarop het BMG de gebruikers van geografische informatie adviseert. Hoewel de kale beschrijving van deze hoofdtaak van het BMG zeer eenvoudig klinkt, bepaalt zij wel een groot deel van onze werkzaamheden en het gezicht van het BMG naar buiten. Het BMG treedt op als intermediair tussen de producenten van

geografische informatie en alle gebruikers. Dit is zowel nationaal als internationaal. Telt men al deze spelers op, dan blijkt dat er in de praktijk in meer of mindere mate contact is met 300 verschillende instanties. Het overgrote deel hiervan zijn gebruikers van geografische informatie, die geautoriseerd willen worden voor het aanvragen van kaarten. De adviesrol beperkt zich in dit geval tot het aangeven of de gewenste informatie wel of niet beschikbaar is, en wat -in voorkomend geval- de alternatieven zijn. Interessanter en per individueel geval arbeidsintensiever zijn de gevallen waarbij de gebruiker geen gebruik kan of wil maken van standaardproducten, maar geografische informatie voor een specifiek doel wil laten aanmaken. Eenvoudige voorbeelden hiervan zijn de locatiekaartjes voor kazernes of bijzondere aangelegenheden. Leuker zijn de gevallen waarbij uiteindelijk gebruik gemaakt wordt van digitale bestanden (en analoge kaarten) om een eigen, voor de geplande oefening bijzonder geëigende, topografie te creëren. De TDN zal in deze gevallen in overleg met de aanvrager het uiteindelijke werk uitvoeren.

Ook de automatisering van de geografie zorgt voor een omvangrijke taak. Hoewel digitale geografische informatie (DGI) uiteindelijk even normaal moet worden als de analoge kaart, zijn er op dit moment nog weinig structurele gebruikers. De markt aan geografische informatie systemen is daarentegen zeer uitgebreid en sterk in opmars. Gebruikers worden hier in allerlei situaties (bijvoorbeeld bij uitzendingen, waarbij samengewerkt wordt met buitenlandse eenheden, die beschikken over deze systemen) mee geconfronteerd.

Het inzicht in de consequenties van het maken van overhaaste keuzes voor bepaalde systemen is echter gering. Het BMG heeft, door de uitgebreide internationale samenwerking en de participatie in de diverse fora die tot doel hebben om het gebruik van DGI in de militaire geografie te standaardiseren, een sturende rol.

In dit artikel is getracht aan te geven dat het vakgebied van de militaire geografie zeer omvangrijk is. Het BMG vervult op dit moment een spilfunctie, maar moet dit doen vanuit een zeer onhandige organisatorische positie. Goede geografische informatie vormt immers voor alle militairen de basis voor een goede operatieplanning en uitvoering. Het BMG kan nog altijd in deze behoefte voorzien.

De aanstaande reorganisatie biedt daarbij nog eens de mogelijkheid om actief mee te werken aan een verhoging van de efficiëntie en professionaliteit van de militaire geografie binnen de KL. Na de reorganisatie is de MID niet meer 'de baas' van het BMG, maar een 'bijzondere' klant. ♦

Deze kreet staat te lezen op de deur van de nu nog geheten Sectie Ondersteuning Algemeen (SOA) als het personeel van deze sectie aan het vergaderen is. Iedereen weet dat het dan menens is en blijft dan ook angstvallig uit de buurt. SOA is echter geen enge ziekte, maar een origineel 'paarse' sectie die bestaat nu nog uit drie personeelsleden van drie verschillende krijgsmacht-delen. Als de reorganisatie en feit is verandert de naam van deze sectie in Bureau Algemene Ondersteuning (BAO) en kent dan zeven personeelsleden. Op dit moment staat aan het hoofd van deze sectie eerste luitenant Ad Schipper (KLu), tevens veiligheidsofficier. Aan zijn zijde staan adjudant onderofficier Jan van den Bogerd (KL) en sergeant-majoor Henk Vreeburg (KM). Waar zij zich zoal mee bezig houden, leest u in dit artikel.

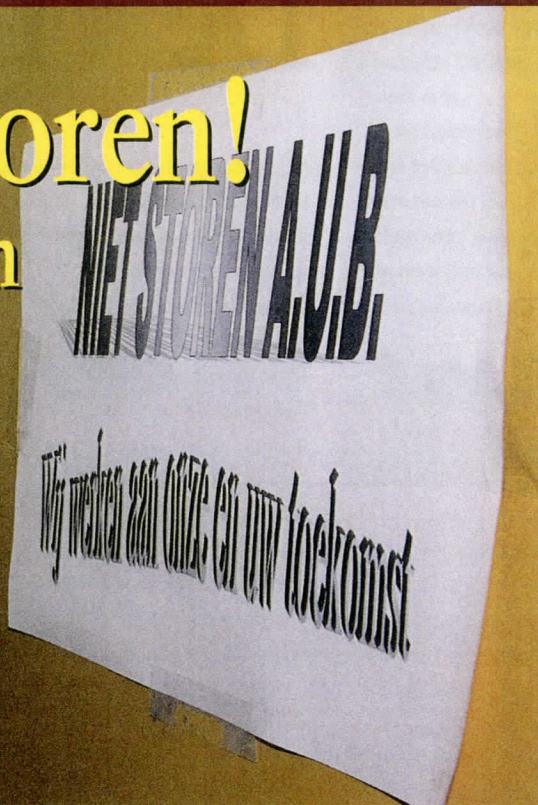
Door Ad Schipper/bewerking Ron Voragen

Ad Schipper: "Waar hebben we het over? Niet over de ondersteuning op Informatie en Communicatie Techniek (ICT) gebied. Alhoewel dat in de zuiverste zin van ICT ook niet helemaal waar is. Wat dan wel? Alle niet ICT gebonden ondersteuning. Hierna wordt u wel duidelijk wat dat dan is. In het verleden was er geen sprake van een gestructureerde MID-brede ondersteuning. Historisch gegroeid voorzag elke afdeling zelf in de noodzakelijke ondersteuning. Slechts enkele materiële taken (auto's, GSM's, e.d.) en de Coördinerend Veiligheidsfunctionaris werden centraal verzorgd door het Bureau Ondersteuning en de Sectie Ondersteuning Algemeen van de voormalige Afdeling Beleid, Plannen & Control.

Omdat een aantal afdelingen met de reorganisatie zullen verdwijnen en de nieuwe (alsmede de overgebleven oude) afdelingen zich in principe volledig moeten richten op hun zogenaamde 'core business', zijn na de reorganisatie de algemene ondersteunende taken centraal ondergebracht bij de Hoofdafdeling Bedrijfsvoering. Bij die hoofdafdeling vinden we Plannen en Financiën, Personeel & Organisatie, Communicatie, Documentaire

Niet storen!

Wij werken aan onze en uw toekomst!

Informatievoorziening, Informatiemanagement (ICT), Juridische Zaken, Mediacentrum MID en Algemene Ondersteuning.

Dat laatste bureau is een combinatie van het vroegere Bureau Ondersteuning (BO) en de Sectie Ondersteuning Algemeen (SOA) en met de nieuwe naam BAO zijn we meteen af van de associatie met enge ziektes.

BAO levert alle vormen van ondersteuning die niet vallen onder de geleverde diensten van één van de andere bureaus van de Afdeling Bedrijfsvoering. Concreet zijn dat onder andere:

- Veiligheid (de Veiligheidsfunctionaris, zoals bedoeld in de MP 10-10 deel 3) Dat betekent ondermeer dat wij u niet alleen (laten) voorzien van toegangsbewijzen, eventueel een MID-legitimatiebewijs, veiligheidsbriefing etc.,

maar bijvoorbeeld tevens 'clean-desk' controles uitvoeren. Ook alle reservesleutels zullen in principe door BAO worden beheerd (een enkele operationele uitzondering daargelaten). Verder wordt er nog gewerkt aan een 'waterdicht' toegangscontrole- en registratiesysteem voor bezoekers en een evenzo 'waterdicht' systeem om uitvoering te geven aan het GSM verbod binnen de MID afdelingen (gelijk aan het Operationeel VerbindingsInlichtingenCentrum (OVIC) en het Strategisch VerbindingsInlichtingenCentrum (SVIC)).

- Cryptobeheer. Aanvragen voor cryptomateriaal en het beheer van al het bij de MID in gebruik zijnde crypto-materiaal (en dat is heel wat).
- Materieelbeheer. Het beheer van alle materiële middelen van de MID (w.o. verbindingen-

vervoermiddelen, meubilair, etc., etc.) wordt jaarlijks gecontroleerd door de Defensie Accountantsdienst (DEFAC). Om al dat materiaal eenvoudig inzichtelijk en controleerbaar te kunnen maken zal al het bij de MID in gebruik zijnde materieel in een database worden opgenomen en op (persoonlijke) bruikleen worden verstrekt. Daarnaast worden de aanvragen voor nieuw materieel en middelen door BAO omgezet in bestellingen bij de leverancier. Na levering wordt door BAO gecontroleerd of het geleverde in overeenstemming was met het bestelde en of de rekening klopt.

- Vervoerstuun. Het beheer van alle civiele dienstauto's (cdau's) van de MID, alsmede het plannen van de inzet van de dienstauto's voor algemeen gebruik in de regio Den Haag, zodat de beschikbare dienstauto's optimaal gebruikt zullen worden en inhuur beperkt zal kunnen blijven tot speciaal transport (vracht- en busvervoer).
- Buffervoorraad Kantoorartikelen. De Directie Facilitaire Zaken van het ministerie zal in gebouw 32 wekelijks onze voorraad aan kantoorartikelen aanvullen en indien nodig binnen enkele werkdagen.
- Kleine reparaties en werkzaamheden, alsmede kleine interne (niet projectmatige) verhuizingen worden door BAO voor u geregeld

Hoe gaan wij dat straks in gebouw 32 doen?

Moderne facilitaire diensten beschikken over een centraal meldpunt (vergelijkbaar met een helpdesk bij automatisering). Dat is voor uw gemak, zodat u voor al uw (niet ICT)-zaken en problemen slechts met één aanspreekpunt te maken heeft. De 'back-office' daarachter regelt verder voor u dat uw problemen worden opgelost of dat uw aanvragen (uiteeraard na autorisatie en budgetreservering) het verwervingstraject in gaan.

In gebouw 32 zult u ons kunnen vinden op de 7e etage direct tegenover het tourniquet. Kom te zijner tijd eens kijken wat wij voor u kunnen betekenen."

MISSION STATEMENT BAO

Het Bureau Algemene Ondersteuning staat binnen de eigen invloedssfeer voor een maximale dienstverlening door:

- Efficiënte inzet van de beschikbare schaarse middelen
- Het bieden van klantgerichte ondersteuning MID breed op elk gebied (niet zijnde ICT)
- Het streven naar een optimale beveiliging binnen de MID♦

Uit de vorige aflevering is een groot aantal aspecten van de VI-problematiek vrij eenvoudig af te leiden.

Daarnaast kent VI nog een aantal uitdagingen, die overigens deels ook voor andere vormen van informatieverzameling geldt.

In de eerste plaats moet worden bepaald op welke (draaggolf)frequentie(s) of op welke satellietkanalen de te intercepteren verbinding opereert. Omdat de AVI 'ongenode gast' in de verbinding is, moet zij dit gegeven zelf zien te achterhalen. In een aantal gevallen biedt informatie uit open bronnen (OSINT) of van zusterdiensten, e.d. uitkomst. In veel gevallen echter is het zoeken naar de bekende 'naald in de hooiberg'.

Wist u dat bijvoorbeeld het HF-spectrum (het spectrumdeel waarin wereldwijde radioverbindingen tot stand kunnen worden gebracht, zoals bijvoorbeeld de Wereldomroep) simultaan circa 10.000 spraakverbindingen kan bevatten?

De VI-problemen

Bijkomend probleem is dat de verbindingen vaak niet permanent 'in de lucht zijn' en frequenties 'in de tijd' worden gedeeld door meerdere verbindingen. En een slimme opponent wisselt daarbij van tijd tot tijd van frequentie en/of roepnamen.

De hooiberg wordt tijdens het zoeken dus ook nog eens steeds door elkaar geschud.

In de tweede plaats kent interceptie van radioverbindingen natuurlijk dezelfde problemen die iedereen kent: ruis, storing, zwakke ontvangst en 'fading' (dat af en toe wegvallen van de verbinding). Hierbij moet u bedenken dat VI is gericht op het ontvangen van berichten (i.c. het intercepteren van verbindingen) die niet voor de VI-organisatie bedoeld zijn. Interceptie vindt vaak plaats op een positie waarop de uitzending (bijvoorbeeld qua frequentiekeuze en zendvermogen) niet is gericht; om maar niet te spreken over maatregelen die de zender neemt om interceptie te bemoeilijken (minimaal zendvermogen, frequency hopping, e.d.). In veel gevallen is reeds het 'gewoon ontvangen' van het signaal bij interceptie reeds 'slechter dan normaal'.

In de derde plaats is bij de VI-organisatie (als ongenode gast) in beginsel onbekend hoe de zend- en ontvangst-'cascade' (als beschreven in de vorige aflevering) is opgebouwd:

PRISMA, het integrale veranderprogramma van de MID

Stand van zaken

Wat is de stand van zaken van de veranderprojecten bij de MID? Hieronder volgt een selectie van een aantal van de projecten en andere interessante initiatieven en ontwikkelingen.

Door Dennis Straat

Samenwerking met AVI. In de afdeling Verbindingsinlichtingen zijn inmiddels ruim 20 projecten gestart. Deze projecten zijn voornamelijk materieel gericht en strekken zich uit op het werkterrein van productie en bedrijfsvoering.

Recentelijk is een uitgebreide kick-off meeting gehouden. Op dit moment wordt hard gewerkt aan het uitwerken van de projectplannen en het ondersteunen van de projectleiders. Vanwege de omvang van het projectentotaal bij AVI (ongeveer de helft van het MID totaal) is er voor gekozen een programmabureau bij AVI in te richten. Dit programmabureau wordt bemand door Wijbe Wiersma en Corné Govaarts.

In het kader van PRISMA werken zij nauw samen met het programmabureau binnen de afdeling Strategische Projecten. Er wordt gewerkt volgens MID-standaarden voor projectmanagement, informatie wordt uitgewisseld over afhankelijkheden tussen projecten (in termen van resultaten als producten voor andere projecten) en er wordt speciaal gelet op de mogelijke overlap van projecten (zoals bijv. bij de projecten Intranet en de architectuurbeschrijving).

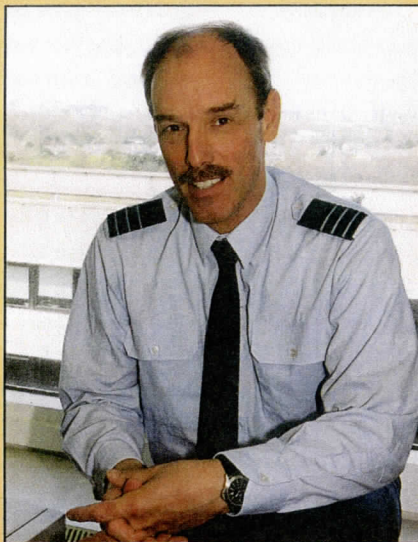
Op 11 mei is er een tweede meeting gehouden, waarin nader is ingegaan op het projectplan (conform de concept aanwijzing DMID 'projectmanagement'), het invullen van de voortgangsrapportage en het helpen van projectleiders bij het formuleren van ambities, doelstellingen, resultaten en inzet van mensen en middelen, vanuit de programmabureaus. Er zijn afspraken gemaakt over bezoeken aan de projectleiders om deze ondersteuning vorm te geven.

Overleg met informatiemanagement en financiën. Het projectenlandschap laat zien dat het veranderprogramma een ingewikkeld proces is waarbij complexe onderlinge afhankelijkheden vragen om voortdurend afstemming tussen verschillende disciplines. De afdeling informatiemanagement (AIM), het bureau plannen en financiën (BPF) en PRISMA hebben nu welkijks overleg om de ontwikkelingen rondom de projecten te coördineren. Daarbij is het van belang de invalshoeken vanuit de deskundigheid van de verschillende deelnemers te combineren: informatiemanagement en ICT, verwerving, financiën en de projectcoördinatie. Internationale Inlichtingen Informatievoorziening. Het project internationale inlichtingen informatievoorziening (I3V) is 'full swing' van start gegaan. Na de kick off is het plan van aanpak geschreven. Hierin wordt onderscheid gemaakt in een drietal fasen: (1) de beleidsfase met als resultaat een beleidsvisie op de plaats van I3V in de MID-organisatie. (2) De definitiefase, waarin de internationale inlichtingen informatievoorziening nader wordt geïnterpreteerd en geanalyseerd. Het resultaat is een definitief plan van aanpak voor de realisatie van de middelen. (3) De realisatiefase, waarin de diverse (ICT-)middelen worden geïmplementeerd en waarin aandacht is voor het in- en aanpassen van de werkprocessen. De beleidsfase is inmiddels afgerond. De verwachting is dat de definitiefase aan het einde van de zomer wordt afgerond en dat de realisatie tot medio 2001 zal duren.

Verhuizing van de Haagse locaties. Het beleggingsplan is akkoord bevonden door de dienstleiding. Op dit moment wordt de detailplanning opgesteld. Er is reeds begonnen met het verstrekken van de eerste verhuisdozen.

De MIDcel, SDI, het verbindingencentrum en de Documentaire Informatievoorziening (DIV) verhuizen vanaf begin juli. De vijfde en zesde verdieping van gebouw 32 worden op 20 juli opgeleverd, waarna de afdeling Inlichtingen, de directie en de overige onderdelen van bedrijfsvoering in augustus zullen verhuizen. Dan is ook het moment aangebroken dat de

AFLEVERING 2: VERBINDINGSINLICHTINGEN WAT IS DAT EIGENLIJK?

Door Ed Onderdelinden

Welke stappen komen voor?

Welke apparatuur en software worden gebruikt?

Hoe is de apparatuur ingesteld?

In een aantal gevallen kan informatie hierover worden achterhaald uit bijvoorbeeld open publicaties (OSINT). In veel gevallen echter beschikt de AVI uitsluitend over het geïntercepteerde (vaak zeer complexe) signaal en zal het daaruit

de samenstelling en

instellingen van de cascade moeten achterhalen. En hoe lang en complex die cascade kan zijn, hebt u *in de vorige aflevering* gelezen.

AMID's worden overgebracht en ingebed in de nieuwe Afdeling Analyse en Rapportage. De aanpassing van gebouw 33 is vertraagd en zal aan het einde van het jaar gereed zijn. De afdelingen Operaties en Contra-Inlichtingen en Veiligheid, die in gebouw 33 wordt geplaatst, verhuizen per januari 2001 naar de Frederikkazerne.

Convenanten met de DMKL. In mei is er een convenant met de Directie Materieel Koninklijke Landmacht (DMKL) gesloten. In dit convenant is de samenwerking tussen de MID en de DMKL geregeld om de projectvoortgang (met name bij AVI) zo goed mogelijk te kunnen faciliteren. Vanuit de MID is het convenant verzorgd door de Hoofdafdeling Bedrijfsvoering.

Reorganisatie. De O&F-beschrijvingen zijn gereed. Het voorlopige reorganisatieplan is aangeboden voor advies aan OOO/DC.

Afdeling Analyse en Rapportage (AAR). Het project AAR is in tweeën gesplitst: het project AAR-oprichting, dat duurt tot aan de verhuizing, en het project AAR, dat opgedeeld wordt in drie fasen om het werkproces te optimaliseren.

2Mb crypto's. De verwerving van de 2Mb crypto's is in april en mei regelmatig onderwerp van discussie geweest. Inmiddels is vast komen te staan dat de ontwikkeling door Philips volgens planning verloopt. De evaluatietest door het NBV (Nationaal Bureau voor Verbindingsbeveiliging) loopt echter vertraging op (zes i.p.v. drie maanden). Mede hierdoor zal de implementatie in de MID in 2001 worden gerealiseerd, hetgeen hetgeen een apart project wordt.

Verbeteren beheer. Het project verbeteren beheer, dat nog stamt uit 1999, is weer toegevoegd aan de projectenlijst. Er is geïnventariseerd welke restpunten er nog liggen uit 1999, die in 2000 moeten worden opgepakt.

Uitbreiding MID COMINT WAN lijncapaciteit. Het project uitbreiding MID WAN lijncapaciteit, die de verdubbeling behelst van 64 Kb lijnen tussen de MID locaties, is beperkt tot de AVI locaties en dus tot het COMINT netwerk. De andere activiteiten worden niet meer uitgevoerd in verband met de op stapel staande verhuizing, waarna het grootste deel van de MID op één locatie zal huizen, waardoor de verdubbeling van de lijnen overbodig is geworden.

Current Intelligence Unit (CIU). Zie elders in dit blad.♦

GEBRUIK VAN OSINT EN ANDERE NIET-VI

Er is nu al twee keer gesteld dat bij VI ook OSINT, e.d. kunnen worden gebruikt. Levert dat dan geen ongewenste vermenging tussen informatiebronnen op met als risico 'rondzingen' en 'zelfbevestiging' van informatie?

OSINT en andere niet-VI-bronnen worden door de AVI uitsluitend gebruikt om het VI-proces sneller te kunnen starten en bijsturen. Het VI-proces verloopt verder zuiver en levert dus ook zuiver op VI gebaseerde informatie op.

Weet u het nog van de scheikundeles? Een katalysator kan de chemische reactie versnellen, maar je vindt van de katalysator niets terug in het reactieproduct.

De volgende uitdaging vormen de maatregelen die bewust tegen interceptie zijn genomen:

Gemanipuleer met de zendfrequentie (frequency hopping of spread spectrum) en cryptografische beveiliging. Het is duidelijk dat de hiervoor gebruikte sleutels door de opponent angstvallig geheim worden gehouden; in open bronnen zult u die in elk geval niet vinden.

In de vierde plaats is er het probleem van de berichtenselectie. Eénmaal vat op een verbinding of een groep van verbindingen, is de hoeveelheid berichten die wordt onderschept vaak gigantisch; wat dacht u van de interceptie van satellietlinks! Van al deze onderschepte berichten is echter slechts een fractie voor de MID relevant. Ook hier dus weer het 'naald in de hooiberg'-probleem.

Als laatste zou ik het aspect 'vertalen' willen noemen. Natuurlijk speelt dit facet ook in andere sectoren van de MID, maar bij VI treden toch nog wat extra complicaties op:

Relatief slechte ontvangst levert onvolledige en vervormde teksten op die, zeker bij korte berichten in 'compacte talen' (dus met weinig of geen contextinformatie), vertaling ernstig kunnen bemoeilijken. Dit probleem doet zich ook al gauw voor met getallen: Zijn er nu 14 of 54 raketten afgeleverd? Als beide waarden aannemelijk klinken...

Transcriptie (zoals het weergeven van Arabische tekens op machines met 'westerse tekensets') vindt niet altijd op dezelfde wijze plaats; en de VI-organisatie ontvangst alleen die transcripties.

In een aantal gevallen kan de communicatie slechts eenzijdig worden geïntercepteerd; zo kan bij interceptie van satellietcommunicatie vaak alleen de 'downlink' (dus van satelliet naar aarde) worden onderschept. Vergelijk dit met een telefonerende huisgenoot, waarbij alleen deze "Ja, Ja, Neen, Tot ziens" hoort zeggen.

En deze problematiek voor en een breed scala van talen; want (ook) in de VI-wereld is de bron niet altijd het 'target' (waarover later meer).

Hoe we alle genoemde uitdagingen te lijf gaan om een waardevolle en bruikbare informatie voor de inlichtingenanalist te produceren komt in de volgende afleveringen aan de orde.♦

Zes maanden Bosnië:
"Enorme uitdaging"

'Ik prijs me gelukkig dat ik aan de wieg mag staan van het nieuw op te zetten CI&V-team'

In juli wordt adjudant onderofficier Andrea Koehof voor zes maanden als Contra Inlichtingen Onderofficier uitgezonden naar Bosnië. Daar gaat zij het nieuw gevormde Contra Inlichtingen en Veiligheid Team versterken. In dit artikel leest u onder andere hoe Andrea deze uitzending heeft voorbereid. Na afloop van de uitzending zal zij ons over haar ervaringen in Bosnië vertellen.

Door Marinette Bemelmans-Ooninx en Ron Voragen

Andrea Koehof is in 1975 samen met nog dertien andere MILVA's (militaire vrouwen afdeling) opgekomen in Den Haag. Ze was gelegerd in het MILVA kamp, toentertijd gevestigd aan de achterkant van de Alexanderkazerne. Wat bewoog haar om als vrouw nu juist voor het leger te kiezen? Met een glimlach vertelt ze dat haar moeder eveneens een MILVA is geweest en de appel valt nu eenmaal niet ver van de boom.

CONCENTRATIEKAMP

"Het was er destijds net een concentratiekamp", zegt Andrea. Nu kan ze er smakelijk om lachen, maar toen was dat wel even wat anders. "Ik moest overal toestemming voor vragen, zeker als het om mannenbezoek ging. Zelfs vaders kwamen niet zonder slag of stoot het kazerneterrein op. Zo moest ik een keer toestemming vragen of mijn vader, nota bene op klaarlichte dag, op de kazerne kon komen om mijn spulletjes te brengen. Tijdens de opleiding, die in totaal zes weken duurde, moesten we al om 11 uur 's avonds binnen zijn. Mannenbezoek was alleen toegestaan in de kantine, en dan nog onder begeleiding. Ook op ons voorkomen werd streng gelet, nylons heel, rokken keurig recht.

Dat het aannemen van vrouwen ook voor Defensie even wennen was bleek wel uit het feit dat de kledingstukken vaak niet pasten, omdat ze speciaal voor mannen ontworpen waren. Ook met typisch vrouwelijke kledingstukken als damesondergoed, een badpak en nylons bleken de kledinginkopers van Defensie grote moeite te hebben. "Wij kregen daarom uiteindelijk een kleine toelage om deze kledingstukken dan maar zelf aan te schaffen".

Toch schrok Andrea Koehof van dit alles niet terug. Inmiddels zit ze al 25 jaar in dienst.

Aanvankelijk bij de Onderafdeling Algemene Dienst en vanaf 1983 bij de LAMID. Daar had het 450 Contra Inlich-

tingen Detachment een vacature, ze wilden het liefst dat deze vacature door een vrouw zou worden vervuld. In het begin had Andrea bij dit detachment een administratieve functie, later werd ze Contra Inlichtingen Onderofficier.

MID FAMILIEBEDRIJF

Andrea heeft haar echtgenoot leren kennen bij de LAMID. Op dit moment is hij uitzendcoördinator bij de afdeling Contra Inlichtingen en Veiligheid en als zodanig direct betrokken bij de uitzending van zijn echtgenote naar Bosnië.

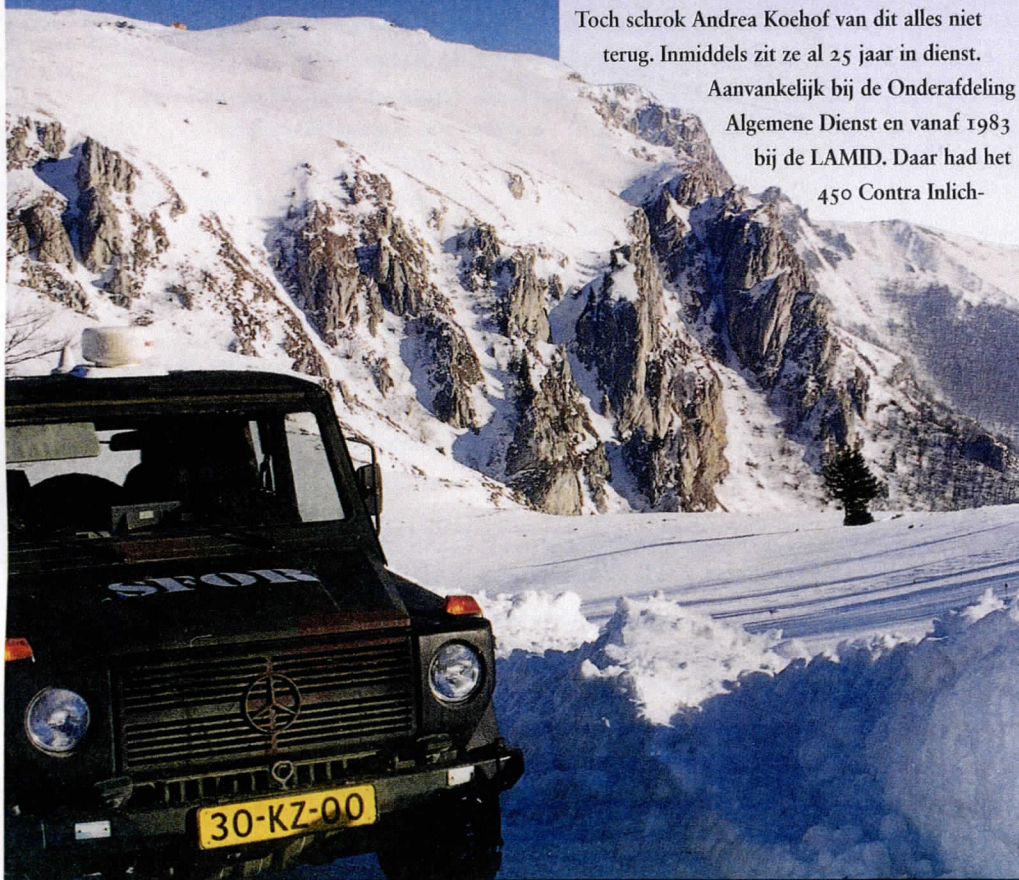
Kapitein C.A. de Winkel heeft zelf ook de nodige uitzendervaring opgedaan. In het kader van AMIB (Allied Military Intelligence Battallion) is hij zes maanden weggeweest. Andrea vond het vreselijk dat haar man zo lang weg was. "En dat terwijl ik eigenlijk in een zeer voordelige positie verkeerde bij ACIV, want ik kon daardoor regelmatig via de dienst contact met hem hebben", zegt ze een beetje besmuikt. "Voor mijn man ging de tijd echter erg snel voorbij. Dat kwam, omdat hij natuurlijk constant aan het werk was en dan vliegt de tijd", verduidelijkt Andrea. Gnuivend: "Nu gaat hij die 'lange' zes maanden dus zelf aan den lijve onder vinden".

De rollen zijn nu dus even omgedraaid ik ben benieuwd of hij het nu als een korte periode ervaart. Hij heeft nu natuurlijk, net als ik toen, wel weer het voordeel dat we weer frequent 'dienst'-contact hebben. Al mijn rapportages komen uiteindelijk bij hem terecht en worden door hem in behandeling genomen.

Andrea voegt er nog wel aan toe dat ze enige voorbereidingen heeft getroffen. Ze heeft er voor gezorgd dat er tijdens haar afwezigheid een interieurverzorgster is die haar man kan bijstaan bij deze uitdagende huishoudelijke taak. Daar hoeft ze zich dus geen zorgen meer over te maken. Wat haar wel enig zorg baart, is het feit dat haar man geen keukenprins is. Daarom heeft ze alvast wat makkelijk receptjes voor hem opgespaard. "Dat zou moeten kunnen lukken", lacht ze - om er even later fronsend aan toe te voegen - dat ze hem er wel van verdenkt dat hij vaak buitenshuis zal gaan eten.

MILITAIRE VOORBEREIDINGEN

Ter voorbereiding op haar uitzending heeft Andrea een zogenaemde missiegerichte opleiding van zes dagen gevolgd in de Harskamp. Daarnaast is ze een dag naar de mijnschool geweest. Verder zijn onderwerpen als de Media, rechtspositie en veiligheidsbriefings aan bod gekomen. Ook heb ik de cursus Crisisbeheersingsoperatie aan de opleidingsrichting CI&V aan de SMID gevolgd. Dit is een algemene cursus voor iedereen van ACIV die wordt uitgezonden.

Het CI&V-team

De MID verleent al jaren steun aan crisisbeheersings-, vredes- en humanitaire (cvh)-operaties op het gebied van Contra-Inlichtingen en Veiligheid (CI&V). Deze ondersteuning vloeit voort uit de wettelijke taak van de MID. Daarbij gaat het vooral om het beschermen, instandhouden en bevorderen van de veiligheid en de integriteit van de krijgsmacht. Doel van de CI&V-activiteiten tijdens cvh-operaties is vooral de verantwoordelijke Nederlandse commandanten in het inzetgebied in staat te stellen een goed veiligheidsbeleid te voeren. In een aparte Aanwijzing van de CDS zijn de CI&V-taken nader uitgewerkt.

Voor de uitvoering van deze taken in het operatiegebied wordt MID-personeel toegevoegd aan grotere eenheden van de krijgsmacht (bijvoorbeeld een bataljon). Hoewel ook in Kosovo en Macedonië MID'ers voor dit doel zijn ingezet, ligt het zwaartepunt bij de CI&V-ondersteuning in Bosnië. De MID'ers worden geselecteerd uit medewerkers van de Afdeling Contra-Inlichtingen en Veiligheid. Tijdens de 'opwerkperiode' van de uit te zenden eenheden krijgen de geselecteerde MID'ers ruimschoots de gelegenheid vertrouwd te raken met het personeel dat door hen op CI&V-gebied moet worden ondersteund.

Eind vorig jaar is besloten om de uitvoering van de CI&V-taken in Bosnië op een andere wijze te organiseren. Gekozen is voor de inzet van een CI&V-team dat uiteindelijk uit 4 medewerkers zal bestaan: 1 officier en 3 onderofficieren. Dit team zal de Nederlandse commandanten in het operatiegebied op CI&V-gebied dagelijks met raad en daad moeten bijstaan. Het CI&V-team krijgt grotere verantwoordelijkheden: Zo zal maandelijks over de CI&V-situatie in het inzetgebied moeten worden gerapporteerd. Voor het uitvoeren van de bekende MID-debriefings worden ook niet langer aparte debriefingsteams vanuit Nederland "ingevlogen". Dit levert de MID aanzienlijke besparingen op (reiskosten, VROB-vergoedingen). Als onderdeel van de te leveren ondersteuning zal het CI&V-team de debriefingstaken zelf moeten gaan uitvoeren. De resultaten van de debriefings moeten door het team in een CI&V-eindrapport worden verwerkt. Het spreekt vanzelf dat daarbij goed overleg met de Nederlandse commandanten ter plekke van essentieel belang is! Met de inzet van het CI&V-team willen we een betere dienstverlening aan de Nederlandse eenheden in het operatiegebied realiseren, we hopen tegelijkertijd daarmee onze CIV-taken bij cvh-operaties op een doelmatiger manier te kunnen uitvoeren. De verwachtingen ten aanzien van het CI&V-team zijn dan ook hooggespannen. Een reden te meer om eens nader kennis te maken met één van de CIV-teamleden, te weten adjudant Andrea Koehof. ♦

De schietvaardigheid scheen tijdens deze opleiding niet zo van belang te zijn, want dat is niet aan bod gekomen. "Dat is blijkbaar mijn eigen verantwoordelijkheid. Nu is het wel zo dat ik, naar ik heb begrepen, als persoonlijk wapen een Glock meekrijg. Nu heb ik tijdens mijn opleiding alleen ervaring opgedaan met een Browning, maar dat is een detail..."

Andrea is wel van plan nog wat schietoefeningen te doen voordat ze vertrekt, maar hoopt toch dat ze gedurende haar uitzending haar wapen niet hoeft te gebruiken.

Andrea betreurt het dat ze als MILVA destijds niet de Koninklijke Militaire School (KMS) in Weert heeft doorlopen. Zeker nu ze wordt uitgezonden zou die opleiding plus de eventuele 'parate' kennis van pas zijn gekomen in deze functie. Toch heeft ze in de loop van de jaren veel geleerd van collega's en de nodige ervaring opgedaan. Ook de scholing aan de Hogere Onderofficiers School (HOOS) heeft daartoe bijgedragen.

Ter voorbereiding op haar uitzending is adjudant Koehof met het laatste debrief-team al een weekje in Bosnië geweest. Ze heeft in ieder geval gezien waar ze terecht komt en is al een beetje bekend met de situatie. "Dat is toch een groot voordeel", zegt ze, "Het zou eigenlijk voor iedereen moeten gelden die uitgezonden gaat worden."

Dat goed passende kleding voor vrouwelijk personeel nog steeds een heet hangijzer bij Defensie is blijkt wel weer uit het feit dat mijn gevechtspak weer niet fat-

soenlijk past. "Ik heb als vrouw nu eenmaal andere vormen als een man. Zo kwam ik tijdens de militaire voorbereiding op de Harskamp een vrouwelijke luitenant tegen die erg klein en tener was, ze verzoop zowat in haar op mannenvormen gebaseerde uitrusting." Gelukkig weet Andrea dat er in Eefde een militaire kleermaker zit, die alle kleding goed passend kan maken. (Lachend: "En het is nog een man ook!") Een goede tip voor anderen die nog een uitzending te wachten staat.

CI&V-TEAMS

In het verleden werden MID-teams in het operatiegebied ingevlogen om in een zeer kort tijdsbestek de af te lossen bataljons te debriefen. Dat had echter een enorme weerslag op de beschikbare capaciteit binnen de afdeling Contra inlichtingen en Veiligheid.

Aan deze werkwijze is echter sinds kort een eind gekomen met de vorming en plaatsing van permanente CI&V-teams in het operatiegebied.

Sinds 1 mei 2000 zal het CI&V-team in Bosnië bestaan uit een hoofd (officier) met drie medewerkers (onderofficieren). Andrea prijst zich erg gelukkig dat ze aan de wieg staat van deze nieuwe werksituatie.

"Dit eerste team moet de werkzaamheden ter plaatse helemaal gaan opbouwen, en het is een enorme uitdaging daaraan mee te werken. De eerste grote rotatie van het bataljon vindt plaats in oktober. Normaal gesproken betekent dit veel werk. Het voordeel van de nieuwe werkwijze is nu wel dat er continue een team

aanwezig is en dat dus al tijdens het verblijf sleutelfunctionarissen gebriefd kunnen worden, zodat niet alles in een keer over ons heen komt en dat scheelt 'en hoop werk'".

Andrea Koehof begint in juli met veel enthousiasme aan haar uitzending. Hoe het haar gaat bevallen om zes maanden van huis te zijn, vernemen wij van haar als ze in januari 2001 terugkeert. ♦

Ambities? Het veranderingstraject MID is nog niet af!

De verdere ontwikkeling van de MID-organisatie is een complexe zaak. In het vorige nummer van 'INGELICHT' gaf de directeur in zijn openingscolumn al aan dat het zaak is de juiste balans te vinden. Het bepalen van ambities per kwartaal speelt hierin een belangrijke rol. Waar praten ze over binnen de directie?

Door Fred Mangelaars

In het directiebestuur ■ Al in eerdere nummers van dit blad is aangegeven dat als 'model' voor de verandering het INK wordt gebruikt. Nog even voor de volledigheid: INK staat voor Instituut Nederlandse Kwaliteit. Het is binnen Defensie het gebruikte model om richting te geven aan verbetering en verandering in de organisatie. Het kent negen domeinen waarop men zich kan richten, zoals Personeel, Strategie, Processen, Medewerkers tevredenheid, etc. (zie kader).

De werkwijze binnen de directie is vrij eenvoudig. Eens per kwartaal neemt men de tijd om na te denken over de ambities die men wil bereiken de komende kwartalen op de gememoreerde negen domeinen. Die ambities worden vertaald in allerlei projecten, dan wel activiteiten die moeten leiden tot realiseren van de geformuleerde ambitie (wat moet op een bepaald moment bereikt zijn). Eventueel wordt het een en ander ingepast in het projectenlandschap om de samenhang te bewaken. Daarna wordt eens in de twee weken via een voortgangsrapportage 'projecten' en via een kwartaalrapportage 'ambities' gekeken of we nog 'op koers zitten'. Eind april was er weer zo'n 'ambitie-sessie' van het directiebestuur. Een verkort overzicht staat in het kader. Per 1 juli moeten we het O&F-project hebben afgerond. Tevens moet de verhuizing in gang zijn. Ook op het terrein van de archieven moet een aantal zaken geregeld zijn (archiefruimte, procedures etc.) om in de nieuwe structuur goed van start te kunnen gaan.

Personeel staat centraal ■ Het voert te ver om alle geformuleerde ambities tot in detail en per kwartaal uit te werken. Eén ding is zeker; het onderwerp 'Personeel' staat hoog op de agenda. In juli moet het O&F-project zijn afgerond en het functiebestand zijn vastgesteld. Het daarop volgende kwartaal is het de bedoeling dat de functietoewijzing is afgerond, zodat de organisatie in het begin van volgend jaar zoveel mogelijk gevuld is. Parallel daaraan moeten natuurlijk nog afspraken met de krijgsmachtssdelen gemaakt worden. Doordat zo langzamerhand de organisatie gevuld raakt, moet het opleidingsbeleid ook gestalte gaan krijgen. Een eerste stap is om in het derde kwartaal van dit jaar de opleidingsbehoefte te formuleren en in te vullen. Beschikbare opleidingen moeten in kaart gebracht zijn en eventueel gepubliceerd. Dit alles gericht op april 2001 wanneer de eerste opleidingen concreet van start moeten gaan. Ook de 'sociale samenhang' krijgt volop aandacht. Van kerstviering tot het oprichten van een personeelsvereniging, alsmede het betrekken van oud-MID'ers bij de organisatie. Een veranderingsproces en een reorganisatie

gaan altijd gepaard met spanningen. Er moet gelegenheid zijn om met gevoelens van onvrede, dan wel tevredenheid om te gaan. Werkbezoeken en informatiebijeenkomsten door directie, leidinggevenden en programmabureau zullen dit jaar en komend jaar dan ook met regelmaat plaatsvinden.

Om deze veranderingen te ondersteunen en het loopbaan- en opleidingsbeleid mogelijk te maken moet er een goed ingevulde P&O afdeling staan. Ook daarvoor is de komende kwartalen een groot aantal activiteiten nodig.

Waar gaan we naartoe? ■ Eerder in dit artikel is geschreven dat de letter K in INK staat voor 'Kwaliteit'. Daarvoor is het wel nodig dat we zicht krijgen op wat kwaliteit nu is en voor welke producten dan wel? Een verdere uitwerking van het IVD (Inlichtingen en Veiligheidsbehoefte Defensie) is hiervoor noodzakelijk. In het derde kwartaal van dit jaar zal dan ook gewerkt gaan worden aan het beschrijven van de kwaliteitskenmerken van de IVD-producten. Daarvoor moet de Stafdeling Productiebesturing zijn ingericht. Deze producten komen er niet vanzelf. De werkwijze zal tegen het licht gehouden worden en de nodige veranderingen daarin zullen beschreven moeten worden in het eerste en tweede kwartaal van volgend jaar. Bij het maken en leveren van producten (Intelligence summaries, etc.) hoort ook het afleggen van verantwoording over de wijze waarop deze

tot stand gekomen zijn, dan wel het 'meten' van de kwaliteit bij onze afnemers. Daarvoor wordt het systeem van kwartaalrapportages eerst intern binnen de MID ingericht, maar vervolgens (tweede kwartaal volgend jaar) ook bij de belanghouders binnen Defensie.

Natuurlijk is de grootte van de MID-organisatie maar beperkt. Dus is er ook maar een beperkte capaciteit om producten te maken. Daarom zullen er keuzes moeten worden gemaakt. Die keuzes worden gemaakt op basis van een inschatting van de toekomst. Een voorbeeld hiervan is de basistudie AVI. Daarin staat beschreven wat de van belang zijnde technologische ontwikkelingen zijn en wat afnemers van de MID kunnen zijn, alsmede hun wensen. Daarop worden, gelet op de beschikbare middelen (mensen, geld e.d.), keuzes gemaakt. Het is de bedoeling dat voor ieder terrein binnen de MID een dergelijke basistudie zal worden gemaakt. Voor het CIV-terrein zal een dergelijke studie moeten zijn begonnen in het derde kwartaal.

Een aantal van de geformuleerde ambities is wat uitgebreider toegelicht. Zoals beschreven is de vervolgstap om deze ambities te vertalen in concrete acties en projecten. Daarbij wordt ook de haalbaarheid van het een en ander nadrukkelijk getoetst! Dus zaken zijn nog niet 'definitief'.

Wat duidelijk mag zijn, is dat er nog de nodige inspanningen nodig zijn om de veranderingen die momenteel binnen de MID gaande zijn tot een goed einde te brengen.

In dit artikel is in het kort weergegeven het 'wat en waarom' van ambities. Mochten er nog vragen zijn, schroom dan niet even contact op te nemen met het programmabureau (88525) of uw directe chef. ♦

Leiderschap en communicatie

- Voldoende zichtbaarheid van leiding op werkvloer, voldoende contact tussen werkvloer en leiding.

Personeelsmanagement

- Medewerkers bevinden zich wel in de nieuwe organisatie, op de nieuwe werkplek.
- Reorganisatie is op voor de medewerkers heldere en ordelijke wijze afgerond.
- Medewerkers hebben of krijgen de opleidingen die zij voor hun rol nodig hebben.
- Beleid inzake toekomst functies/rollen/taken helder.
- P&O ondersteunt dienstleiding en medewerkers inzake personeelsbeleid.
- MID is een sociaal samenhangende groep mensen.
- Energie en creativiteit van de mede-

werkers komt tot uitdrukking.

- Medewerkers zijn trots op hun rol bij de MID.

Beleid en strategie

- Continuïteit rond reorganisatie en verhuizing is gegarandeerd waar nodig.
  - Resultaatafspraken met en verantwoordingscycli aan Defensie lopen.
  - "Basisdocumenten" met strategie per afdeling bestaan, zijn gebundeld voor MID.
  - Producten en bedrijfsprocessen zijn onder besturing.
  - Besef dat MID-producten ketenproducten zijn is breed en diep verankerd.
  - Denken over positie en taken MID is breed op gang.
  - Plaats en rol MID is uitgetekend en bereikt.
- ## Middelenmanagement
- Goede agent acquisition cycle van

kracht.

- Adequaat netwerk van HUMINT bronnen.

Procesmanagement

- Effecten WIV zijn ingebed in procesgang.
- Productieproces is (verder) verzakelijkt.
- Veiligheidsonderzoeken zijn onder besturing.
- Management van bedrijfsvoeringsprocessen
- Verwervingsproces verloopt "gladjes".

Waardering door Personeel

Waardering door klanten

- Productieketen is zichtbaar, kwaliteit is bewaakt.

Waardering door samenleving.

Operationele en financiële resultaten

- MID is (op weg naar) een Resultaat-Verantwoordelijke Eenheid.

Wanneer weet ik waar ik aan toe ben?

OOO/DC-MID

Met deze vraag wordt het OOO/DC-MID de laatste weken regelmatig geconfronteerd. Vanuit de lijnorganisatie wordt verwezen naar de Organisatie en Formatieplannen (O&F-plannen) van de nieuw te formeren afdelingen, die op dit moment nog bij het OOO/DC voorliggen voor het geven van een advies. De planning was om rond 15 juni het advies van het OOO/DC aan de directeur aan te bieden. Wellicht wordt deze datum met een week verlengt in ieder geval uiterlijk 30 juni.

Door Marc Fakkkel, voorzitter OOO/DC-MID

Vanaf half april tot en met 11 mei zijn de O&F-plannen van achtereenvolgens: Bedrijfsvoering, Kabinet DMID inclusief Afdeling Strategische Projecten, Afdeling Contra-Inlichtingen & Veiligheid (ACIV), Afdeling Analyse & Rapportage, Afdeling HUMINT en Stafafdeling Productie aan het OOO/DC aangeboden. De oplettende lezer zal hebben opgemerkt dat de Afdeling Verbindingsinlichtingen (AVI) in dit rijtje nog ontbreekt. Hieruit mag en kan niet conclusie worden getrokken dat het O&F-plan van AVI niet door het OOO/DC-MID wordt beoordeeld. Door diverse oorzaken is het opstellen van het O&F-plan AVI met ongeveer drie weken vertraagd.

Betekent dit dat het adviestraject nu ook met drie weken wordt vertraagd? ■ In formele zin zou dat het gevolg kunnen zijn, aangezien een advies gegeven moet worden over het gehele reorganisatievoorstel. Het is in dit kader van belang dat het OOO/DC inzicht heeft in de gehele organisatie, de onderlinge samenhang en de procesgang van de MID. In het kader van personeelszorg is het ook van belang dat alle MID-medewerkers gelijke kansen hebben om eventueel te opteren voor nieuwe functies. Naar de mening van het OOO/DC kan het niet zo zijn dat een deel van de organisatie op een later moment wordt geïnformeerd dat hun functie komt te vervallen en dat in de tussentijd het gros van de nieuwe functies in de organisatie al gevuld is.

Zoals het er nu uit ziet zal het OOO/DC tussen nu en twee à drie weken haar advies uitbrengen. Op dit moment zijn wij druk bezig met het afronden van ons formeel advies. Vanaf eind maart tot heden is de frequentie van de overlegvergaderingen met de directeur verhoogd, met als belangrijkste agendapunt het 'voorlopig plan reorganisatie MID'. Ook vindt intensief overleg plaats met KTZ Fijko van der Laan. Met deze overleggrondes proberen beide overlegpartners tot een goed overlegresultaat te komen waarin, zowel de belangen van de organisatie als het personeel op een gewenst

niveau zijn meegenomen. Getracht wordt en werd om door het OOO/DC gesignaleerde knelpunten in een zo vroeg tijdig stadium bij de directeur en/of projectleiding neer te leggen, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. Hierdoor wordt bereikt dat het Voorlopig plan reorganisatie MID met het advies van het OOO/DC zo snel mogelijk aan de Secretaris-generaal kan worden aangeboden.

Het OOO/DC hoopt dan ook dat het personeel zo spoedig mogelijk formeel wordt geïnformeerd over hun functie c.q. status in de nieuwe organisatie. Een van de mogelijke struikelblokken is dat het reorganisatievoorstel MID ook besproken moet worden met de vakbonden in het sector-overleg. De voorzitter en secretaris hebben op heel korte termijn gesprekken met vertegenwoordigers

Verkiezingen medezeggenschap Oproep!

Medio november van dit jaar vinden de verkiezingen voor de medezeggenschapsraad MID plaats. Op korte termijn wordt een verkiezingscommissie samengesteld die de verkiezingen zal gaan organiseren. Er dienen minimaal dertien leden te worden gekozen.

De huidige medezeggenschapscommissie doet hierbij een oproep aan 'nieuw bloed' om zich kandidaat te stellen. Tevens zoekt de commissie mensen die in de verkiezingscommissie zitting willen nemen.

Indien u belangstelling heeft kunt u zich aanmelden bij Johan van Dijk, secretaris OOO/DC-MID.

van de bonden om hen te informeren over het reorganisatievoorstel en de totstandkoming daarvan. Wij hopen dat deze toelichting van het OOO/DC-MID voor de bonden aanleiding is om de reorganisatie MID, omwille van de snelheid, als een zogenaamd hamerstuk, te kunnen behandelen. Het is het OOO/DC er namelijk alles aangelegen om zo spoedig mogelijk op een zorgvuldige wijze tot vulling kan worden overgegaan.

Informatie aan het personeel ■ Het OOO/DC zal na het aanbieden van het advies aan de directeur het advies ook via de elektronische post aan al het personeel ter beschikking stellen. Dit is wellicht niet de informatie waar u nu echt op zit te wachten. Het OOO/DC is van mening dat het informeren van de individuele medewerker een lijnverantwoordelijkheid is. Dit geldt ook voor het ter beschikking stellen van de 'was/woordlijsten' c.q. 'functieconversietabellen'.

Slotopmerking ■ Het OOO/DC hoopt dat zij uw belangen op een adequate wijze heeft behartigd. Waarbij wel opgemerkt moet worden dat bij onderhandelingen tussen twee partijen of meer er voor alle partijen een "win-win" situatie moet zijn. Dit betekent dat in enkele gevallen sprake zal zijn van compromissen die voor individuen niet het gewenste resultaat kunnen hebben, maar voor het collectief de beste c.q. de best haalbare oplossing was op dat moment. Hierbij moet nog het volgende worden aangetekend. Het OOO/DC ziet de nieuwe organisatie als een 'leerorganisatie' die in de komende jaren, eventueel na te houden evaluaties, in detail aangepast zal moeten worden om op een adequate manier in te kunnen spelen op de veranderende behoeften en op veranderende inzichten. Daarbij hoopt het OOO/DC dat het raamwerk en structuur van de nieuwe MID voor minimaal vijf jaar kan blijven staan en dat de MID ook de mogelijkheden krijgt om zich te ontwikkelen tot een volwassen Resultaat Verantwoordelijke Eenheid. ♦

Antwoorden op de 10 meest gestelde vragen bij

Bron: Ministerie van Defensie - Dienst Personeels- en Salarisadministratie

(1) Mag ik deelnemen aan de regelingen? ■ Iedere defensiewerknemer die een reguliere dienstbetrekking heeft en salaris ontvangt mag deelnemen. Ingeval van premiesparen moet de dienstbetrekking naar verwachting minimaal 6 maanden duren. Reservepersoneel (inclusief NATRES-personeel) of ex-werknemers van defensie met een wachtgeld-, werkloosheids-, UKW-, FLO-, of volledige FPU-uitkering mogen niet meedoen.

(2) Wat is het verschil tussen de beide regelingen? ■ Bij spaarloon wordt er op het moment van storting minder loonheffing op het maandsalaris ingehouden. Stel uw netto maandsalaris bedraagt f 3.000, . Op een bepaald moment gaat u meedoen met de spaarloonregeling en wilt u een bedrag van f 1.500, op een "geblokkeerde" door u zelf geopende spaarloonrekening storten. Op dat moment zal er - afhankelijk van uw belastingschijf - ongeveer f 3000, - f 1.000, (f 1.500, 33%) = f 2.000, op uw salarisrekening worden gestort en f 1.500, op uw spaarloonrekening. Het maximum spaarloon bedraagt overigens op dit moment f 1.736, per jaar (2000).

Bij premiesparen op een premiespaarrekening wordt gespaard uit het netto salaris. Het maximum te sparen bedrag bedraagt f 1.250, per jaar. Minder mag dus ook. Dit betekent dat er geen fiscaal voordeel (lager bedrag aan loonheffing) genoten wordt. Na 4 volledige kalenderjaren zorgt de dienst PSA ervoor - na ontvangst en beoordeling van het premie-aanvraagformulier - dat u 20% van het in het eerste jaar ingelegde geld op uw salarisrekening gestort krijgt. De spaarpremie is een netto bedrag waarover geen loonheffing berekend wordt. Daarnaast is de premiespaarrekening altijd te benaderen, maar vervalt (een gedeelte van) de spaarpremie in veel gevallen.

(3) Wat zijn de overeenkomsten in de beide regelingen? ■ Om het voordeel uit de regelingen te halen hebt u in principe 4 kalenderjaren lang niet de beschikking over het geld. Pas in het 5e jaar zijn de bedragen die in het eerste jaar zijn gespaard, weer vrij besteedbaar. Bij verzekeringssparen is u overigens in de meeste gevallen over een langere periode niet de beschikking over het geld. Afkopen van de verzekering is binnen de spaarregelingen niet toegestaan.

(4) Wat doet de sectie loonspaarregelingen van de dienst PSA?

- Het geven van voorlichting over de regelingen aan defensie ambtenaren en financiële instellingen.
- Het fungeren als "helpdesk" en optreden als sparraad.
- Het verstrekken en verwerken van defensie deelnameformulieren voor burgers inzake spaarloon.
- Het verstrekken en verwerken van defensie deelnameformulieren voor zowel burgers als militairen
- Inzake het premiesparen.
- Het verwerken van deblokkeringaanvragen voor zowel burgers als militairen.
- Het betalen van spaarpremie aan zowel burgers als militairen.

(5) Hoe kan ik meedoen aan de bedrijfsspaarregelingen? ■ Om mee te kunnen doen moet u zelf wat acties uitvoeren. Alweer zijn er verschillen in het spaarloon en het premiesparen:

SPAARLOON

U kunt in verschillende vormen meedoen aan de spaarloonregeling;

Door zelf naar een bank te gaan met het defensie-deelnameformulier en een spaarloonrekening te openen. De bank dient de verklaring op het defensie-deelnameformulier voor akkoord te tekenen. Daarna stuurt u het volledig ingevulde formulier op. De burger stuurt het formulier DF 5207004 naar de dienst PSA en de militair levert het formulier DF 5207003 in bij zijn eigenadministrateur. Door PSA wordt getracht om alle formulieren binnen 2 weken te verwerken.

Door een lijfrente- dan wel kapitaalverzekering af te sluiten en het defensiedeelnameformulier door de betreffende verzekeringsinstelling te laten ondertekenen. Deze verzekering dient overigens wel aan een aantal voorwaarden te voldoen:

- lijfrente: betrokkene moet verzekerde, verzekeringsnemer en begunstigde zijn.
- kapitaalverzekering: het bedrag moet behoren tot het eigen vermogen en mag niet in onderpand worden gegeven en moet in principe bij in leven zijn worden uitgekeerd. Een overlijdensrisicoverzekering of een uitvaartverzekering komt niet in aanmerking.

PREMIESPAREN

U kunt maar op één manier meedoen middels inhoudingen op het netto salaris. U moet dan een premiespaarrekening openen bij een bank en het volledige ingevulde defensiedeelnameformulier opsturen naar PSA.

Daarnaast bestaat er recht op spaarpremie over rechtstreekse stortingen - dus niet via het salaris - van premies voor een kapitaal/lijfrente verzekering. Ook hypotheekaflossingen/premies spaarhypotheek komen na 4 kalenderjaren in aanmerking voor spaarpremie.

(6) In welke vormen kan er gespaard worden? ■ Er kan in verschillende vormen worden gespaard. Maandelijks een vast bedrag of (periodiek) één keer per jaar een bedrag. Er kan zoals al eerder verteld op een bankrekening worden gespaard. Alleen in geval van spaarloon kan ook rechtstreeks via het salaris premie worden overgemaakt naar een verzekeringsinstelling. Er hoeft dan niet gedeblokkeerd te worden uit een spaarloonrekening bij een bank. Militairen moeten in het laatste geval het deelname/wijzigingsformulier gewoon inleveren bij de eigen administrateur.

(7) Onder welke voorwaarden kan de spaarloon en/of premiespaarrekening gedeblokkeerd worden? ■ In principe komt het bedrag van het eerste kalenderjaar pas in het 5e jaar vrij. Er zijn wat uitzonderingen op die regel;

Bij aankoop van een eigen woning. Dit mag overigens geen vakantie woning zijn maar het moet een tot hoofdverblijf dienende eigen woning zijn. PSA dient een definitieve koopakte c.q. afrekening van de notaris te ontvangen. Een koopakte van een makelaar is niet voldoende. Bij een nieuw te bouwen woning dient de meest recente factuur van de aannemer te worden overlegd inclusief betalingsbewijs. Dit kan doorgaan tot de uiteindelijke opleveringsdatum.

Lijfrente/kapitaalverzekering. Indien er een eenmalige storting moet worden verricht dient dit bedrag in de polis te staan, of er moet een aparte verklaring van de maatschappij worden bijgevoegd waarin dit bedrag staat vermeld. Voor wat betreft de premiespaarrekening kan overigens niet worden gedeblokkeerd, maar dienen de premies voor een lijfrente-/kapitaalverzekering uit eigen middelen te worden betaald. Het afkopen van een verzekering die wordt aangewend voor spaarloon is overigens NIET toegestaan.

Effectensparen. Er dient te, worden belegd uit een effecten/beleggingsrekening bij dezelfde financiële instelling als waar gespaard is. De spaarloonrekening dient altijd geopend en gehandhaafd te blijven. Als de huidige financiële instelling deze mogelijkheid niet biedt, bestaat de mogelijkheid om het saldo over te hevelen. Hiervoor dient u PSA een kort briefje te sturen met het verzoek om overheveling. Bij de nieuwe financiële instelling moet dan zowel een spaarloon- als een effectenrekening worden geopend.

bedrijfssparen:

Uiteraard moet de financiële instelling instemmen met de voorwaarden zoals die gelden voor defensie.

Bij beëindiging van uw dienstbetrekking. Bij premiesparen wordt uw deelname automatisch beëindigd en wordt na aanvraag naar rato premie betaald. Als uw dienstbetrekking bij Defensie eindigt moet u de ingehouden (premie)spaar gelden van uw premie spaarrekening opnemen. Bij opname van uw spaarloonbedrag wordt over het gedeelte dat nog geen 4 kalenderjaren heeft vastgestaan, alsnog loonheffing berekend.

Verzoeken om opname dienen te geschieden met behulp van formulier "Verzoek opname Spaarloonbedrag defensiepersoneel" (DF 5207002)

(8) Heeft u ook verstand van verzekeringen/Wat is de beste spaarwijze ? ■ Hierbij geldt het volgende advies: doe vergelijkend warenonderzoek. Iedere verzekeringsmaatschappij en financiële instelling heeft eigen voorwaarden. Dit is voor het bedrijfssparen geen probleem zolang ze maar binnen de desbetreffende defensiespaarregeling valt. Overigens dient u er wel rekening mee te houden dat u, indien u spaarloon stort naar een lijfrente-/kapitaalverzekering, over een langere periode niet over uw spaarloon kunt beschikken. Het afkopen van de verzekering is binnen de spaarregelingen niet toegestaan.

(9) Wanneer wordt er voor het eerst premie betaald? ■ In het jaar 2003 wordt er door PSA premie betaald aan zowel burgers als militairen over het in 1998 ingelegde bedrag c.q. de betaalde hypotheekaflossing of lijfrente-/kapitaalverzekering. De premie dient in alle gevallen te worden aangevraagd bij PSA met een speciaal premie-aanvraagformulier (DF 3306003). Hierbij moeten de op het formulier genoemde bewijsstukken worden bijgevoegd. Daarnaast bestaat vanaf januari 2000 recht op een proportionele premie. Naast de bovengenoemde "premie aanvraag formulier" moet ook het formulier "verzoek opname premie spaarbedrag Defensie personeel" (DF 3306002) worden ingezonden.

(10) Wanneer heb ik weer de vrije beschikking over mijn spaargeld? ■ In principe moet ieder gespaard bedrag 4 volledige kalenderjaren vast staan. Een in 1994 gespaard bedrag, komt pas in 1999 beschikbaar.

Ministerie van Defensie
Dienst Personeels-
en Salarisadministratie

Postbus 30012
7800 RA Emmen
Tel. 0591 - 684 308
MDTN *06-110-308

Van MIDcel naar Current Intelligence Unit

Luitenant-Kolonel Ger Timmer is net aangetreden als Hoofd MIDcel bij de MID. Aan hem is de taak om, in de nieuwe MID organisatie de huidige MIDcel om te vormen tot Current Intelligence Unit (CIU).

De realisatie van deze gedaanteverwisseling vindt in drie fases plaats.

Fase 1 is de verplaatsing van de MIDcel in zijn huidige vorm naar de nieuwe locatie op 7 juli. Op 10 juli is de MIDcel op de nieuwe locatie weer volledig operationeel.

Fase 2 vindt plaats in de periode van augustus tot en met december en bestaat uit het omvormen van de MIDcel tot de CIU. Dit geldt zowel voor de vulling van personeel als voor de invulling van de taken van de MIDcel.

Fase 3 speelt zich af van oktober tot medio 2001. Teneinde tot kwaliteitsverbetering van het service level en producten te komen worden in deze periode nieuwe doelstellingen voor de CIU geformuleerd welke medio 2001 gerealiseerd dienen te zijn.

WAAROM EEN CIU?

De reden waarom de CIU in het leven wordt geroepen is als volgt. Tijdens recente, meer omvangrijke crises is duidelijk naar voren gekomen dat, daar waar de inzet van (delen van) de Nederlandse krijgsmacht wordt (worden) overwogen dan wel daadwerkelijk tot inzet wordt overgegaan en bij oplopende spanningen, een integraal 'current' inlichtingenbeeld onontbeerlijk is voor de politieke, militaire en ambtelijke leiding van defensie.

Met de nieuwe opzet van de CIU binnen de MID organisatie wordt beoogd om voortdurend, op optimale wijze te voorzien in dit integrale current inlichtingenbeeld. Daarnaast heeft de CIU een waarschuwingfunctie richting defensieleiding, indien een bepaalde ontwikkeling zich

voordoet, die de onmiddellijke aandacht vereist. Het creëren van 'current' inlichtingencapaciteit binnen de CIU draagt hier in belangrijke mate aan bij. Deze unit dient hiervoor 24 uur per dag, zeven dagen per week, door middel van een zogenaamde 'intell-watch' operationeel te zijn.

NAUWE SAMENWERKING MET ANDERE BUREAUS

Afstemming en coördinatie tussen de verschillende eenheden binnen de Afdeling Analyse en Rapportage is van groot belang. Er wordt daarom nauw samengewerkt met de Regiobureaus, het Bureau Militaire Techniek en Proliferatie en de Afdeling Contra-Inlichtingen en Veiligheid.

PERSONELE BEZETTING WORDT STERK UITGEBREID

Voor de uitvoering van deze taken in de nieuwe organisatie wordt de personele bezetting van de CIU sterk uitgebreid. In de nieuwe organisatie heeft de CIU de beschikking over 34 functies verdeeld over analisten, assistent analisten en bewerkers. Het grootste deel van het personeel wordt verdeeld over de drie Current Intelligence Teams (CIT's) en de zeven Current Informatie en Rapportage Teams (CRT's, ploegendienst). Ook de National Intelligence Cell (NIC) en de Multinational Intelligence Coordination Center (MNICC) vallen onder de CIU.

Het doel van deze Current Intelligence Teams is het samenstellen en bewaken van het integrale 'current' inlichtingenbeeld van gebieden en regio's die binnen het inlichtingen aandachtsgebied van defensie vallen. Behoeftezoekers worden op routinebasis (briefings en dagelijkse intsums)

en ad hoc geïnformeerd over het integrale actuele inlichtingenbeeld. Daarnaast draagt het CIT bij aan de totstandkoming en actualisatie van specifieke toekomst scenario's en daarmee samenhangende risicoanalyses.

Ter ondersteuning van deze taken van de CIT's heeft de CIU de beschikking over zeven CRT's, die het integrale 'current' inlichtingenbeeld verzamelen, bewaken, samenstellen en distribueren. Het CRT is als aanspreekpunt van de MID 24 uur per dag en zeven dagen in de week bereikbaar.

De MIDcel/CIU zal als eerste onderdeel van de nieuwe Afdeling AA&R (Afdeling Analyse & Rapportage) op 7 juli gaan verhuizen naar de nieuwe locatie op de Frederikkazerne. Op dit moment wordt er door de huidige medewerkers van de MIDcel en met name door adjudant W.A.M. van Dongen veel energie in Fase 1 van het project gestoken. Fase 1 behoeft deze extra aandacht om ervoor te zorgen dat de verhuizing naar de nieuwe locatie niet zal leiden tot een afname van het huidige 'service level' van briefings en producten die op dit moment door de MIDcel worden geproduceerd. De rol van de CIU in de nieuwe organisatie, namelijk die als het visitekaartje van de MID, begint daadwerkelijk vorm te krijgen. Dit zien we aan de expertise en de inzet van het huidige personeel en het feit dat deze expertise in de nieuwe organisatie kan worden behouden om het nieuwe personeel op te leiden dat in de tweede helft van dit jaar komt binnenstromen.

Luitenant-Kolonel Timmer is ervan overtuigd de vorming van de CIU een positieve bijdrage gaat leveren aan het verbeteren van het imago van de MID en in staat zal zijn de behoeftestellers van goede 'current' inlichtingen te voorzien voor het uitvoeren van hun taken. ♦

Elders in dit nummer kunt u lezen over de overgang van MIDcel naar CIU en de taken die worden uitgevoerd. Eén van de belangrijkste taken van de MIDcel is het informeren

van de defensieleiding over het meest actuele inlichtingenbeeld. Dit gebeurt door middel van een dagelijkse briefing. Hoe komt zo'n briefing nou tot stand. Wie verzorgt de briefing en welke bureaus zijn er allemaal bij betrokken?

Door Ger Timmer

DE MID-BRIEFING IN HET DCBC

Samen met de sectie Midden en Zuidoost Europa (MIZOE) is de MIDcel op dit moment verantwoordelijk voor de dagelijkse briefing om 08.30 in het Defensie crisisbeheersingscentrum (DCBC).

In de huidige situatie is de sectie MIZOE verantwoordelijk voor het BALKAN gedeelte, dit vanwege het feit dat de BALKAN het grootste inzetgebied is voor wat betreft Nederlandse strijdkrachten. De MIDcel neemt de rest van de wereld voor haar rekening.

CURRENT INTELLIGENCE

In de nieuwe organisatie zullen de briefings door de drie te vormen Current Intelligence Teams (CIT's) worden overgenomen. In de huidige situatie is al een voorschot genomen op de nieuwe organisatie, doordat 'current' zaken van alle drie de regio's worden gebriefd. Voor alle duidelijkheid: Onder Current Inlichtingen wordt verstaan het geheel aan politieke, militair-strategische, economische en tactisch operationele informatie voor zover die vallen binnen de planningshorizon van (inter)nationale staven 96 uur.

BRIEFING

Op grond van overwegingen binnen de Defensie Staf en meer algemeen binnen Defensie gaat de bijzondere aandacht uit naar verschillende landen, naast de (bestaande) lijst van landen waar zich Nederlandse militairen bevinden. Binnen de MIDcel wordt tevens een 'levende' lijst bijgehouden van landen die voor het DCBC van belang zijn en die door de briefier up-to-date wordt gehouden. Aan de hand van deze lijst worden ook de gebieden geselecteerd voor de briefing.

HOE GAAT EEN BRIEFIER TE WERK?

Van 's middags tot de volgende ochtend

De briefier neemt 's middags alle werkboeken door, waarin 'current' informatie uit de verschillende regio's door de dienstploegen is ver-

Totstandkoming van de MIDcel briefing

werkt. Aan de hand van de berichten in de werkboeken wordt aangegeven welke onderwerpen de volgende ochtend worden gebriefd. De briefier neemt deze onderwerpen door met het hoofd van

de Dienstploeg die dezelfde avond en nacht de briefing gaat voorbereiden. Zo moeten er onder andere slides worden gemaakt. Om die te kunnen maken moeten bijbehorende foto's, kaartjes, statistieken, e.d. worden gezocht. Ook wordt eventuele nieuwe informatie over de onderwerpen verzameld en verwerkt.

Hoofd Dienstploeg neemt 's avonds contact op met de briefier om na te gaan of er nog nieuwe aandachtspunten zijn bijgekomen, dit kan zowel van de zijde van de briefier als van de dienstploeg zijn.

DE VOLGENDE OCHTEND

Bij aanvang dienst van de briefier (06.30) zijn de slides voor zover mogelijk voorbereid en ligt de informatie in ruwe vorm voor de briefier op zijn bureau. In de periode tussen 06.30 en 08.15 maakt de briefier de uiteindelijke versie van zijn briefing. En hij neemt indien mogelijk nog contact op met de analisten

van de regio waar de briefing betrekking op heeft.

MIDCEL WORDT CIU

In de huidige situatie heeft de MIDcel de beschikking over een fulltime briefier namelijk de LTZ1 drs Wim Meijer. In zijn nieuwe vorm - de Current Intelligence Unit (CIU) - zijn er drie briefingteams de zogenoemde Current Intelligence Teams (CIT's) die elk uit twee man bestaan: een majoor en een kapitein. In deze situatie heeft de CIU dus de beschikking over zes briefiers. Omdat de teams verantwoordelijk zijn voor een bepaalde regio wordt het in de nieuwe situatie eenvoudiger om vooraf overleg te plegen met de betrokken analisten van de regio's over het MID standpunt aangaande het onderwerp. De briefingteams moeten echter in staat zijn ook onderwerpen van de andere regio's in hun briefing te verwerken en deze te presenteren.

VEEL TIJD EN INSPANNING

Al met al gaat er veel tijd, manuren en inspanning in het maken van een briefing zitten. Dit zal, ondanks het feit dat de teams worden uitgebreid, niet veranderen. De briefier is in de eerste plaats het visitekaartje van de MID naar de klant. En de MID zal in eerste instantie op dit product worden afgerekend. Dus wordt er nu en zeker ook in de toekomst naar gestreefd om een product van uitstekende kwaliteit te blijven leveren. ♦

